

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmoud — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Din ȕiarele ungueresci.

„Pester Loyd“ nu se va supăra dacă îl numărăm între ȕiarele ungueresci pentru că reprezintă *par excellence* interese maghiare. Numai limba i este germană. ȕiarul acesta a publicat încă în săptămâna trecută un articol privitor la cestiunea Dunării și la România. Articolul a surprins cu tactica sa cea blândă, nu ca de alte dăți îngâmfată și ironizătoare. Eată articolul:

Cel ce a vădut tablourile războiului ruso-turc ale lui Weresagin și-a întipărit negreșit în memorie pentru mult timp tabloul magistral: „Împăratul Alexandru II înaintea Plevnei.“ Pictorul a obținut cu opera sa un efect, la care de sigur că nu se gândise. Ce impresie face acest puternic țar al tuturor Rusiilor ca observator tăcut și spectator liniștit, la distanță sigură, pe când departe — foarte departe înainte, sustrasă vederii prin fumul prafului de pușcă, brigadele furioase se sdrobesc lovindu-se de șanțurile turcesci! „Spre seară împăratul se apropia ceva mai mult, de câmpul de luptă“ observă Weresagin în legenda din catalog, dar două boambe asvêrlite în apropierea lui, îl îndemnară să se retragă. Seara târziu el plecă înapoi la cartierul său general, foarte mișcat de durere. Nu se scia că fortul Grivița se luase, și ȕiua părea pierdută pentru Ruși pe toată linia“. Prin urmare dacă *Românii*, despre isbândile cărora nici un om din suita țarului nu scia încă nimic, dacă *Românii* n'ar fi cucerit formidabila redută de foc, aceea ȕi mare și sângeroasă ar fi fost „pierdută pentru Ruși pe toată linia“. Ce servicii au adus *Românii* Rușilor după trecerea Dunării în curs de mai multe săptămâni, până la sosirea ajutoarelor din interiorul imperiului moscovit, aceasta e cunoscut de toți; fără ajutorul românesc Rușii ar fi trebuit pur și simplu să se întoarcă înderept peste Dunăre, pentru a încerca apoi din nou ocuparea pozițiilor, după sosirea trupelor de întărire. Cum a plătit Rusia acest serviciu *Românilor*, earăși este cunoscut. Acı n'avem în vedere numai deslipirea forțată a părții basarabiene de România, ci în genere gospodăria brutală ce au ținut-o în țeară autoritățile și soldații rusesci în timpul războiului, și cele mai noue planuri rusesci asupra brațului Dunării dela Chilia, planuri vătămătoare României. Dar orbit de ura pătimașă contra Austro Ungariei, care nici odată n'a vătămat pe România, ci din potrivă a spriginit-o — amintim numai încheierea tratatului de comerț cu principatul,

*) Un pictor rus care în tablourile sale reproduce natura fară complimente.
R. T. R.

într'un timp când era încă sub suveranitatea Porței — se pare că poporul român și-a pierdut judecata cea rece și simțul politic sênătos. În zadar căutăm motivele acestei vrajbe pătimașe, care a făcut să fie posibil până și faptul ca în cei din urmă ani o foaie italiană-română de culoare irredentistică să prinză rădăcini în București și a putut se producă acuma nebunia cultului lui Oberdank. În zadar căutăm motivele acestei dușmăni pline de pasiune ce face pe *Români* atât de înrăutățiți și încăpăținați în cestiunea, cum se fie condusă și supraveghiată aplicarea regulamentului de navigare pe Dunărea de jos, așa dar într'o cestiune curat tehnică-materială ce nu conține în sine nici un fel de contrast, și în care interesele tuturor acolora cari se servă de această mare cale riverană sînt paralele. În zadar căutăm motivele acestei dușmăni pline de pasiune, pentru care nu există o explicație rațională ca pentru atâtea alte multe lucruri neghioabe în viața omenească și în societate. Dar totuși credem că este util și oportun, față cu declamațiunile bărbatilor politici și ale publicistilor români asupra hegemoniei și aspirațiilor arbitrare ale Austro-Ungariei în afacerile Dunării de jos, să probăm cu *fapte concrete* în mână, cât de neîntemeiate cât de goale sînt frasele lor.

Mărturisirea Englezilor, a concurenților noștri celor mai periculoși în țările balcanice și dunărene această mărturisire probabil că domni dela Dimbovița n'o vor privi-o ca fiind în favoarea noastră. Să binevoiască deci a răsfoi într'o *operă englească de isvoare autentice*, în volumul al patrulea al operei scoase la lumină de Theodore Martin cu aprobarea reginei Victoria: „Viața prințului Albert, prinț consort al reginei etc.“ În două locuri diferite ale acestui volum basat pe notițele autografe ale prințului Albert, pagina 48 și m. d. asemenea și pagina 256 ș. m. d. d. n. *Români* pot ceti, în cas dacă n'o știu încă, că ei neau fost oferii pe tavă la *congresul dela Paris din 1856*, dar că însă diplomații noștri au refuzat darul oferit, consistând din principatele unite, „fiind că prin ocuparea lor s'ar ataca drepturile legitime ale Turciei.“ — Împăratul Napoleon III stăruia de câteva ori pe lângă contele Buol Schauenstein cu intențiunea ca Austria să păstreze pentru densa Moldova și Valachia. Trupele împărătești tot ocupaseră țara întregă: stăteau cu regimentele lor înaintate la gura Dunării și la frontiera basarabiană. În București se formase un partid de boeri austrofili. Era treaba politicei vieneze de a da speranțe acestui partid și al intrării. Cabinetului vienez se explicase că Moldova și Vala-

chiar se află fără stăpân. În vremea aceea nici nu se propusese măcar un pretendent la gospodărie, de efectuarea unei alegeri nici vorbă. Austria se încărcase din cauza războiului oriental și pentru efectuarea ocupațiunei moldo-valache cu o nouă povară de datorii în suma de 500 milioane florini și din armata staționată în Galiția cholera răpise în câteva luni 45000 soldați și pentru ce toate acestea?! Austria era deci sfătuită într'un chip foarte stăruitor se ocupe paza Dunării de jos contra Rusiei. N'avea de cât să lase trupele sale acolo, unde staționau deja și unde se aședaseră foarte bine. Respingerea acestei propuneri din partea cabinetului vienez avu chiar de efect o răceală între Viena și Paris. Și câți-va ani mai târziu — aceasta se poate constata din descrierea istorică oficială a războiului italian din 1859 — la întâlnirea împăratului Francisc Iosef cu Napoleon la Villa-franca, acest din urmă mai reveni odată asupra proiectului său, ca Austria să se despăgubească pentru pierderile suferite în Italia luând ceva din moștenirea Turciei muribunde. Napoleon desemnă principatele dunărene, Bosnia, Erțegovina și Albania. Toate acestea, precum am ȕis, se pot proba cu acte autentice. Și iarăși propunerea relativă la anexarea principatelor dunărene fu respinsă cu energie. Dacă prin urmare în vremea aceea diplomația vieneză a refuzat în câteva rânduri darul ce i se oferia, apoi că atât mai puțin ea va avea astăzi gânduri viclene, când principate s'au întărit în acest interval, devenind un Stat unit și bine-organizat înăuntru și afară, astăzi când România înflorește ca regat independent, — mai cu seamă că ori-ce gând subversiv este acum mai puțin realizabil de cât ori când. Austro-Ungaria rămâne deci numai credincioasă politicei sale tradiționale la gura Dunării, dacă se ține departe de ori-ce amestec în afacerile României. Exterioritatea cerută acum de cabinetul vienez pentru comisiunea mixtă — sau dacă bucureștenii se simt atinși prin această denumire, apoi ȕicem numai comisiunea de supraveghiere riverană nu poate avea cu nici un chip de efect amestecarea Austro-Ungariei în afacerile României sau mărginirea dreptului de suveranitate al acestui regat, de oare-ce reprezentantul român își exercită ca ori care altul deplinul său drept de vot în comisiune, ear egalitatea și unitatea în conducerea tehnică-politienească a navigațiunei riverane garantată de comisiune sînt tot așa de avantajoase comerțului și comunicațiunei României, ca interesele ori-cărei alte națiuni.

Din contră însă punerea sub tutelă a României a intrat totdeauna în tradițiunile politicei rusești.

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus de E. B.)

(Urmas 10).

— Dta voesci să-mi ceri sfaturi, o direcție poate... O! scumpul meu fiu, la toate lucrurile metoda...

Dară eu nu voesc să te rețin în picioare între atăția oameni frivoli, cari vin și merg; vino, să ședem. Nimenea nu ne va conturba, și numai dacă ai poftă, noi putem povesti toată noaptea. Când este vorba de știință, eu nu cunosc nici osteneală, nici foame, nici somn.

Și Dta ești așa, nu? O, da, așa și trebuie să fii, sau să pui poftă în cuiu a deveni erudit!

— Vai! cugetă Cristiano, am cădut în fundul unei fântâni de știință, și eată-mă condamnat la muncă, ȕeu, nici mai mult, nici mai puțin, ca un esilat la Siberia!

Descoperirea aceasta deveni cu atât mai crudă cu cât Margareta trecuse și se afla deja la capătul galeriei, conversând cu unii și cu unele, cari tocmai o salutară, luând direcția către sala de joc, precând baronul nu părea nici decât dispus a o urma. El se aședase într'o adâncătură semicirculară a galeriei, lângă o sobă ascunsă prin ramuri de plante exotice, ce formau trofee împreună cu arme de vânătoare, și cu capete de animale selbatice.

— Eu vęd, ȕise Cristiano, care bucuros ar fi voit să evite în momentul acesta, conversația științifică, că Dta ești universal.

Este vorba de abilitatea Dtale la vênat, și eu mă mir că affi timp...

— Cum de creȕi, că eu sînt vênător? răspunse bêtrânul cu mirare. A! Doară pentru că mă creȕi vinovat a fi ucis eu, ferele aceste, a căror capete ciuntate se află aici, și se uită trist la noi cu bieții lor ochi de sticlă! Cine ȕi-a spus aceasta, te-a înșelat, eu n'am vênat în viața mea.

Eu desprețuesc desfătările, ce întrețin sêlbăticea prea naturală a omului! Interiorul nesimțitor, însă roditor al pământului, este obiectul studiilor mele.

— Pardon! domnule baron, eu am creȕut...

— Dar de ce-mi tot ȕici baron?

Eu nu sînt baron; este adevêrat că regele m'a nobilizat și m'a decorat cu steaua polară, drept recompensă pentru lucrările mele în minele dela Falun.

Eu am fost, precum negreșit vei sci, profesor la scoala de mineralogie din orașul acesta; dară pentru aceea n'am dreptul la un titlul și eu mă îndestulez cu unele mici privilegii, ce mă scutesc de casta trufașe, de care însă nu-mi pasă nici decât.

— Am greșit, cugetă Cristiano.

Ei, apoi să caut să mă desfac de savantul acesta, cât se poate de îngrabă, s'au să l'întêlnesc mai târziu.

El își schimbă îndată ideea, vędând pe Margareta revenind și luând direcția încet prin multe intrerumperi, către locul unde se afla densul.

El numai cugeta la altceva, decât a se împrieteni cu geologul, ca acesta să-l recomănde, de va fi cu puțință, ca pe un bărbat distins. El intră repede în discurs. El sciă pune întrebări inteligente, mai multe de câte erau de lipsă. El a trecut dimineața prin Falun, el s'a coborit în minele cele mari, el a cules, spre satisfacțiunea sa personală, probe interesante, spre marea neplăcere a lui Puffo, care-l considera une-ori ca pe un smintit. El scia alt-cum

În „viața principelui Albert“ (vol. III pagina 49 și urm., vol. IV pagina 257) se află eternizate intențiunile binevoitoare ale cabinetului din Peterburg întru cât privește principatele dunărene. La o întrevedere devenită celebră a împăratului Nicolae cu Ambasadorul engles sir Hamilton Seymour, farul a ținut că vrea să facă din principate un stat în fapt independent sub protectoratul său. Românii vor să singuri ce vrea să țină un stat „independent sub protectoratul rusesc“!

Austria după ce respinsese propunerile pentru anexarea principatelor, a făcut în 1857 o învoială, cu Franța și Anglia, în Osborne, o învoială ca unirea Moldovei și Valahiei să nu fie politică ci numai curat administrativă, pentru a împiedea formarea unui stat sub un principe „care la cea dintâi ocaziune va rupe legăturile de suveranitate ce l unec cu Poarta, fără însă de a fi în același timp destul de puternic spre a rezista la ordinele rusesci.“ În acest interval unirea s'a făcut și suzeranitatea Porții a încetat. Acum le incumbă oamenilor de stat români de a desmînti a doua parte a profetiei dela Osborne și de a arăta că țeara lor e destul de stăpână pe sine însăși, pentru „a rezista la ordinele Rusiei“. Cât timp ei vor face o opozițiune neîntemeiată și neînțeleasă într'o afacere a cărei regulare definitivă este în interesul ei tot atîta cât și în interesul general european, rămîne fundată bănuiala că România dă acum imperiului țarilor sprijinul ei politic precum i-a dat la Plevna ajutorul ei militar.

Revista politică.

Sibiu, în 28 Ianuarie

În legătură cu cele din numărul trecut despre conferențele ministeriale din Viena cu privire la reorganizarea armatei, înregistrăm, că „Messenger de Vienne“, într'un articol separat, spune, că reformele armatei sînt departe de a fi ajuns la sfîrșit și că se urmează cu precipitațiune febrilă. După ce arată cum în urma reorganizării s'a sporit și cât are să se sporească încă armata, încheie:

„Preparativele aceste ale Austriei sînt consecuență necesară a marșului funest spre răsărit ce a întreprins imperiul, constrîns de cancelarul din Berlin. Împinsă înainte în roatele mașinării cestiunei orientale Austro-Ungaria se prepară de războiu, nu pentru a avea pacea, ci pentru a executa preceptele care o vor pune două degete de peiră sa. Însă dacă vom trage la îndoială scopul utilității alianței austro-germane, riscăm de a fi acușați de înaltă trădare. Mai bine va fi să ne reținem și să așteptăm.“

Conferența dunăreană dela Londra încă nici nu s'a început și a trecut prin unele faze neașteptate. Am amintit de bolnăvirea diplomatului german; bolnăvirea principelui Bismarck cunoscută deja încă a venit tocmai la timp. Lipsia se bolnăvească și reprezentantul părții tehnice a cestiunei dunărene și, după cum cetim într'o foaie vieneză, și aceasta s'a întemplat, dnul Ahrens, reprezentantul tehnic al Germaniei, a cădut bolnav la pat! — Despre admiterea României la conferență, „Messenger de Vienne“, este informat, că prin cercurile politice vieneze, se sotesce foarte încet, că cabinetul din Viena n'a consimțit cu admiterea aceasta decît în urma presiunii dela Berlin.

că ajunge în deobște, să asculte cu respect pe un erudit vanitos, și să provoci desfășurarea științei sale, pentru ca să te creadă om foarte inteligent. Aceasta se și întemplă. Fără a-l întreba după nume, patrie sau profesiune, profesorul făcu lui Cristiano o descriere minuțioasă a lumii suterane, pe a cărei suprafață el nu se îngrijea decît numai de sine, de reputația sa, de scrierile sale, în sfîrșit de succesul observațiilor și descoperirilor sale.

La ori și ce alt moment, Cristiano l'ar fi tot ascultat cu plăcere; căci, el vedea, că, în total, are de a face cu un bărbat foarte instruit în cugetul său, și el se interesa la rîndul său pentru fie-care studiu serios al naturii; Margareta însă se apropiă și sapientul observând preocupăția repede a tinărului june, își îndreptă ochiul cel bun în aceeași direcție și exclamă:

— A! eată mireasa mea! Nu mă mai mir. În adevăr, scumpe amice, am să te prezentez persoanei celei mai amabile din regatul nostru.

— Totuși el este! cugetă Cristiano uimit: de bună samă el este baronul Olaus! El e nebun; și acestuia are să fie jertfită rosa aceasta de zăpadă!

El se confirma în credința aceasta, cu o nouă mirare, vădînd pe Margareta grăbindu-se din parte și și ținîndu-cătră domnișoara Potin:

Pentru ca să cunoaștem și tonul oficios din Viena în cestiunea dunăreană reproducem următoarele:

Este interesantă țină „Telegr.“ următoarea relațiune publicată de „die Presse“ din Viena și pe care o primăsc dela un corespondente din Londra. O recomandăm deosebitei atențiuni a cetitorilor noștri. Eată-o:

„Prin presa continentală se asigură necontentit că d. de Giers a avut ocaziunea să se pronunțe mai ales asupra cestiunilor dunăreană și egipteană. Scim foarte bine pe aici că Rusia are de apărut în Egipt tot atîta de puține interese ca și în Mexico și Australia. Este vedit că cei din Petersburg să tem de înaintarea Angliei pe căi noue în India și poate și mai mult de stabilirea noastră în porturile de Ost ale mării Mediterane, și de aceea ei voesc să ne împedecă cât se poate mai mult ca să nu ajungem la acest scop. Actuala situațiune din Egipt poate negreșit se fie oare-cum schimbată prin niscare-va sfaturi date sultanului, dar în cele din urmă vor trebui ca și cei din Petersburg să se convingă că Anglia nu cogăta de loc a lăsa pe seama altuia se culeagă roadele dela Tel-El Kebir. Nici Turcia nici alt cine-va n'are mijloace tari sau o ocaziune nimerită de a schimba într'un fapt activ rezistența contra pozițiunii noastre din Egipt, chiar dacă nu se ține seamă de faptul că Anglia a luat măsuri pe țermii Nilului în urma vederilor exprimate de majoritatea puterilor. A face o imputare Angliei că voescă ași întinde sfera ei de putere, nu șede negreșit bine acelora ale căror planuri în privința Armeniei și a Asiei centrale sînt destul de bine cunoscute de toată lumea.

„Ast-fel dar dacă cei din Petersburg aduc pe tapet un fel de cestiune Egipteană, apoi credem că ei fac aceasta numai spre a espune ca o concesiune ori ce dare înapoi a Rusiei în această privință, spre a cere apoi o contra-concesiune din partea Angliei.

„În cestiunea dunăreană lucrurile stau cu totul alt-fel. Anglia a făcut invitările la Conferența ce este a se deschide luna viitoare aici, fiind că ea este mai interesată ca toate statele de mișcarea comercială dela gurile Dunărei. Marina noastră comercială a participat în anul 1881 la navigațiunea din Sulina cu 523 vase avînd un cuprins 498,994 tone, pe când vapoarele rusești n'au în mișcare mai mult de 10,717 tone; comerțul nostru acolo represintă tocmai 63 la sută din întregul comerț european care a eșit și a intrat pe la Sulina în 1881. Înțelegem că nesce asemenea fapte să displacă într'atît politicilor ruși, în cât să dorească bucuros disolvarea totală a comisiunii dunărene internaționale.

„Cu toate acestea însă cestiunea dunăreană are și ea o parte însemnată în politică; ar fi deci cam necomod pentru diplomații din Petersburg ca, din cauza unei opozițiuni peremptorii, să rămîna cu totul izolați — și de aceea a fost inventată cestiunea Kilia. Este foarte vedit că ei nu fac aceasta din puncturi de vedere comerciale rusești, cari au intrat până acum pe la Sulina, nici nu vor spori nici nu le va merge mai bine în cas când ele ar intra vre-o dată pe Dunăre prin gura Oceacoff și s'ar duce la Galați prin brațul Kiliei, în loc de a tace acestea pe la Sulina. Este deci mai mult ca sigur că în cestiunea Kilia se află ascuns un principiu politic de natură specific rusească. Rusia voescă mai înainte de toate să aibă o gură a Dunării proprie a sea;

ea va face atunci în ea tot ceiva plăcea și i va conveni, nesupărată de nici un control internațional ca acela care a fost exercitat până acum de comisiunea dunăreană. O dată că Rusia va avea o gură a Dunării pe propriul ei teritoriu, ea va putea atunci se perceapă dări și tace cum îi va plăcea și să vère pe Dunăre vasele de războiu ce va crede de trebuință, fără ca vre-o putere se aibă dreptul a protesta în contra. Este de ajuns a lămurii aceste aspirațiuni pentru ca nimeni să nu mai fie surprins dacă Rusia, aducînd cestiunea Kilia în conferință, va întimpina o aspră și viuă opozițiune din partea Angliei.

„D. Ztg.“ spune că are sciri dela Londra, că în cercurile delegaților e respandită părerea, că proiectul Barrère se va primi pe lângă modificări neînsemnate (insignificantes.) Așa ceva cetim și în alte foi. „Națiunea“ din București susține, că proiectul Barrère va fi discutat în părțile sale cele mai esențiale; de asemenea contra proiectul român încă va fi discutat în conferință. „Telegraful“ din București susține că Austro-Ungaria se va întoarce cu sacul gol dela conferință și va consimți și la prolongirea mandatului comisiunii dunărene.“

Senatul Francei încă n'a decis asupra legii privitoare la pretendenți. Comisiunea senatului se vede a fi contra legii, cu toate că mai ales ministrul de războiu o a apărut cu toată elocența de care dispune.

Cabinetul Fallières se va retrage și va face loc celui a lui Jules Ferry.

Manifestul țarului rusec este criticat de presa liberală europeană, că este lipsit de ori ce înclinare spre progres.

Cestiunea Evreilor în casa deputaților Ungariei.

(Urmare. *)

Onody vorbesce despre raportul dintre Evrei și partida independentă și declară, că dînsul nu ține pe Evreii de un factor politic, pe care ar pute conta națiunea și că din motivul acesta nici nu pune preț pe Evreii referitoriu la alegeri. Massa Evreilor ține totdeauna ca puterea. Dacă totuși Evreii merg cu partida independentă, aceasta să întemplă din cauză, că Evreii își impart a priori rotele între sine. Națiunea a dat Evreilor într'un moment, în care și-a uitat de sine, egală îndreptățire, fără a precumpăni condițiunile promergătoare. Întreagă lege de emancipațiune, constătătoare din 5 șiruri, s'a creat într'un timp, în care se încheiasă împrumutul de 16 milioane. Aceasta caracterizează împrumuturile între cari s'a dat espresione emancipațiunii. Vorbitorul spriginesce propunerea de conclud a lui Istoczy, eventual a lui Verhovay.

Otto Hermann în începutul vorbirii sale arată că în decursul desbaterei de față s'a făcut de repetite ori alusiune la egala îndreptățire ca la idealul vieții de stat și al societății. În fața postulatelor vieții practice și în momentele unei mișcări sociale adânci se comite o greșeală, dacă egala îndreptățire se aplică la viață tot numai din punctul de vedere al idealului. Nu trebuie uitat, că în cestiunile de față ne aflăm înaintea unei realități concrete și că se tractează despre sanarea unei rîu

*) Din nr. 9. Până aci a fost traducțiunea „Războiului“ Red.

— Eacă amantul meu!

Apoi ea adăogî dînd bătrînelui mâna cu un suris aproape măgulitor:

— Dar ce cugeți domnule, de te ascunzi în micul acesta unghiu, precînd mireasa Dta te caută; este o oară!

— Veți, țină eruditul cu o satisfacție naivă, cătră Cristiano, ea mă caută, dumnea-ei se urește, dacă nu mă află lângă dînsa. Apoi de, ce vrei, frumoasa mea amantă? Toată lumea dorește sfaturile mele! Nu este vina mea, și eată aici un june amabil, un călător.. francez, nu? sau italian, căci ai puțin accent străin? Permite-mi, contesă Margareta, să-ți prezentez pe tinărul meu amic dl de... cum te chiamă?

Cristian Goefle, țină Cristiano cu aplomb.

Numele acesta usurpat, dară mai cu samă glasul și pronunțarea aceasta, ce-i sunau încă în urechi, făcînd pe Margareta să tresară.

— Ești fiul dlui Goefle? țină ea cu vivacitate. O, de minune cum îi sameni!

— Na'r fi nici o minune să i samene, dacă îi este așa aproape, răspunse savantul; însă dumnea-lui poate fi numai nepotul dlui Goefle; căci Goefle nu este căsătorit, și prin urmare, el nu poate ave copii, ca și mine.

— Aceasta n'ar fi motiv, țină Cristiano la urechia eruditului.

— A! da, în adevăr! răspunse acesta tot așa și cu o naivitate necredibilă, eu n'am cugetat la aceasta; Șiretul de Goefle!... Dar așa ești fiu de mâna stîngă?

— Crescut în străinătate și sosit tocmai acuma în Svedia, răspunse Cristiano, mirîndu-se de succesul inspirațiilor sale.

— Bine, bine, replică eruditul, care asculta foarte puțin la toate ce nu-l privea direct pe dînsul; pricep, este evident, că-i ești nepot.

Apoi adresîndu-se cătră Margareta, el țină:

— Eu cunosc pe domnul acesta foarte bine, și ți-l recomînd drept propriul nepot al bunului Goefle... pe care Dta nu l cunosti, dară voești a-l cunoașce, precum ai țină tocmai ați dimineață.

— Și o țină și acuma, exclamă Margareta, înroșind îndată ce întîlnii ochii lui Cristiano, cari prin vivacitatea lor, îi amintiră ochii falsului Goefle, care i aflase foarte lucitori, prin tufoasa lîna atîrnătoare a căciulei sale, mai cu samă, când acesta ridică din când în când fără voe ochelarii cei verzi ai doctorului, spre a o vedea mai bine.

— Dară, cum se poate, replică savantul adresîndu-se cătră tinera copilă fără a i observa confu-

efectiv. Aceia, cari neagă existența cestiunei Evreilor în Ungaria se află în rătăcire mare. Cestiunea există în faptă și pot veni evenimente externe, cari să o desvolte să-i facă efectul acut cari să lățească mișcarea și să-o facă și mai adâncă. (Aprobare în stânga extremă.) Chiar și atunci, când se află la ordinea zilei întrebarea referitoare la venirea Evreilor refugiați din Rusia, se pot observa direcțiunea opiniei publice în Ungaria destul de evident. Atunci s'ar mai fi putut finaliza cestiunea prin măsuri norocoase național-economice. (Așa e! în stânga extremă) Afacerea dela Tisza-Eszlar a înveninat cestiunea aceasta până la exces și o aduce din ce în ce tot mai tare la conștiința populațiunii. Afacerea aceasta a atins simțământul religios al poporului, pentru care cu deosebire ginta maghiară e foarte accesibilă. Din și asupra acestei întrebări a rezultat o literatură uriașă; influența acestei afaceri asupra păturilor de jos ale poporului, e un pericol, care te pune pe gânduri.

Mai vine împregiurarea, că cestiunea Evreilor nu e de acele, cari se ivesc câte o dată spre a mișca spiritele și apoi ear dispar, ci ea se manifestează, dovadă e istoria, în continu sub formele cele mai diferite: ca cestiune economică, religioasă, politică.

De aceea trebuie cercetate izvoarele acestei cestiuni, ca să se poată sana în mod radical. Isvorul principal nu e Talmudul, despre care vorbesc ați atâtea mii de oameni, fără a ști ceva pozitiv de el (ilaritate) isvorul prim ordial e Pentateuchul, cărțile lui Moise. Acela care cercetează în mod obiectiv isvorul acesta de lege, află care e rădăcina antagonismului dintre societatea evreică și cea creștină. Vorbitorul a studiat cu pricepere pentateuchul și a aflat întâiu că Moise la tot cazul a fost unul din legislatorii cei mai mari ai omeniei și a priceput ținta, mijloacele și metoda; a doua, că el a știut aplica mijloacele; și a treia, că el a știut împina ori-cărei probleme sociale, religioase, economice, chiar și celei sanitare, caracterul unei dogme prin aceea că în pentateuch nu vorbește el însuși ci lasă se vorbească Jehova.

Legea lui Moise opresce pe Evrei, a se amesteca cu alte popoare și cât timp evreii, vor recunoaște pentateuchul de o carte de legi, instituțiunea căsătorie civile, pre care vrea să o introducă vorbitorul, va rămânea numai un mijloc paliativ. Se vor afla ce e drept magnați faliți cari vor lua în căsătorie fetele bogate de bancheri, instituțiunea căsătoriei însă nu se va lăți până când va fi pentateuchul în vigoare.

Vorbitorul schițează datinele fanatice ale ortodocșilor Evrei din Ungaria de sus, aceștia comit adevărate orgii religioase cari au efecte periculoase pentru creeri. Ceteții din comunile evreiesci mai mici în Ungaria de sus și în Galiția sufer de Monologie, care se întinde cu ajutorul Iradațiunii și asupra părților extreme. Ceteții aceștia stau pe treapta cea mai jos de cultură, în mâinile lor e pentateuchul, o armă omoritoare, ei sunt plini de ură față cu creștinii, sunt pătrunși de cel mai sêlbatic fanatism, care la toate confesiunile duce la cele mai mari crudelități, misticismul acestor datine escită în popor totfelul de esagerări și invențiuni fabuloase.

Vorbitorul amintescă afacerea dela Tisza-Eszlar. Teologii cei mai renumiți din Europa au trebuit să adeverească pe baza studiilor lor istorice și teologice, că în Istoria și în religia evreească nu au aflat date pozitive, cari s'ar refera la crime de sânge. Marele evreist, prof. Delizsch, la care se provoacă

sia de nu ești la joc. Eu am gândit că în noaptea aceasta ai să fi așa de ocupată de nu-ți vom pute adresa nici un cuvânt.

— Ei bine, scumpe amant, te-ai înșelat. Eu n'am să joc; eu mi-am scrintit piciorul pe scară. Nu veți că sunt schioapă?

— Nu, nici decât. Vesci doară sămi sameni? Istorisescă nițel dlui Goethe, cum am devenit eu schiop; o! o istorie groaznică, ori și care altul nu s'ar mai fi sculat. Da, domnule, ai să veți în mine o victimă a științei.

Și fără a aștepta să înceapă Margareta, luă el cuvântul. Dl Stangstadius, începă a spune cu vivacitate, cum coborîndu-se într'o mină, se rupse funia, și el cădă împreună cu coșul în fundul unei prăpăstii, dintr'o înălțime de cinci-deci de urme șapte policari și cinci linii. El a rămas leșinat șese oare și cinci deci de minute și nu știu câte secunde, și el nu pută face nici o mișcare două luni, patru zile trei oare și jumătate. Tot așa specifică cu o acuratețe desperată cantitatea exactă a emplastrilor, cu care fu acoperit pe fie care parte a trupului său, ca și cantitatea în drachme, grane și scrupule a diferitelor doitorii ce le a consumat, parte în beuturi, parte făcându-și fricțiuni muietoare.

Istoria aceasta a fost foarte lungă, deși bunul om vorbea iute și nu se repeta: însă memoria

evreii cu predilecțiune, amintescă despre o datină a evreilor, care consta în aceea, că sângele ce curge după tăere, îl pun într'un vas, îl disolvă în apă, îl fac bine mirositoriu și-și stropesc fața cu el. (Mișcare.) Riturile orientale sunt preste tot stropite cu sânge. Acolo aflăm și crucea stropită cu sânge, acolo pe cel răstignit și pe martiri. Insușirile simbolice și fabuloase a sângelui nevinovat au aflat în diferite moduri expresiune, dar pecând d. e. confesiunile creștine susțin cultul sângelui numai în mod simbolic, pe atuncia iudaismul întrebunțează sânge veritabil în ritual său.

Evreii n'ar avè alta de a face, decât a concheta un congres, care să statorească articoliilor lor de credință și să curețe datinele lor confesionale de toate anachronismele. (Aprobare) Până atunci, până când nu vor face aceasta, până ce vor respecta pentateuchul, care le interdică amestecul cu alte popoare, cât timp nu vor lucra, fiind în posesiunea tuturor drepturilor cetățenesci, într'acolo, ca emancipațiunea lor politică să devină și socială nu-și împlinesc datorința, ce o au față cu statul. (Aprobare sgomotoasă.) Chiar nici evreii cei mai înaintați, aceia, cari se cred a fi maghiari nici aceștia nu-și pricep datorințele cele mai sante.

Ei își lasă pe confesionalii lor în superstițiuni și vânează după ordini cavaleresci și după baronat. Umblă prin case, și nu-și aduc aminte că ei sunt numai tolerați și că nu sunt emancipați în ceea ce privește societatea.

Urmează mimicismul doctrinei lui Darwin și imitează tot ce face aristocrația, cu toate că la tot pasul, îi trădau toate mișcările și tot cugetul lor.

Vorbitorul n'are de cuget a despoia pe cineva de libertatea, ce o are, disaproabă numai procedura acelor-a, cari ațită pe popor contra Evreilor, și cari nu se pot afla, îndată ce poporul a urmat ațitărei lor. (Aprobare sgomotoasă.) Vorbitorul pricepe, că antisemiții să-și propună a estirpa pe Evrei și apoi să se pună ei în fruntea masei dîcîndu-i: acum omoară și prădează! (Mișcare) Metoda conducătorilor moderni, cari ațită pe popor, apoi îl părăsesc, înseamnă demagogia cea mai ordinară. E caracteristica demagogiei, a urzi nelinise și a se subtrage apoi dela responsabilitate. (Aprobare viuă.)

Vorbitorul întreabă pe antisemiți, că sunt ei gata, la cas când s'ar ivi crise să iee asupra-și responsabilitatea? că simtu-se ei destul de tari a întimpina masa infuriată? Vorbitorul o trage la îndoală după cele întemplate până acum.

Vorbitorul cere reforme, căci dorește, ca poporul evreesc să se asimileze cu națiunea maghiară. (Aprobare) Evreii să se adune să-și formeze dogmele și cei mai buni din ei să constate în fața națiunii sêrbătorește: Noi voim a scoate din religiu-nea și din datinile noastre tot ce nu se nimerescă cu spiritul secolului al 19-lea, voim a ne asimila cu națiunea. (Aprobare viuă.) Națiunea dorește asimilațiunea aceasta, facă și partida cealaltă aceea, cu ce e datoare în direcțiunea aceasta.

Cestiunea evreică nu se află pentru ultima oară înaintea parlamentului; dacă vor insiste evreii pe lângă ținuta lor de ați, vorbitorul se va vedè necesitat a cerca calea argumentărei. Vorbitorul susține, că evreii au articoli de credință, cari nu încap în cadrul religiunilor recepte. Aladâr Molnár a fost dovedit pe baza de date primite dela Evrei, că învătăturile lui Reb Hilel nu se unesc cu societatea modernă, nici cu statul modern. Reb Hiler perhore-

scează emancipațiunea, el nu voeace ce Evreii să se asimileze cu alte popoare, ci să se reîntorcă în Palestina. În punctul acesta are Reb Hilel aceeași vedere cu Istoczy. (Iaritate vie.)

Vorbitorul repetescă dorința, că Evreii să se adune într'un congres și să-și publice dogmele în limba statului și într'alte limbi și să conceadă statului dreptul de suprainspecțiune în tot ce se petrece în viața lor bisericească. Se fie cu deosebită privire la aceea, că o parte mare a confesionalilor lor nu pricep nimic din religie, căci ceteții lor sunt incapabili pentru cultul divin, si ar trebui duși în casa de observațiune a spitalului Rochus. (Iaritate viuă.) Catecheții lor se fie cetățeni maghiari și se aibă o cultură corespunzătoare.

Vorbitorul e convins, că Evreii își vor veni în ori și în loc se răspundă la atacurile literare cu aceleași mijloace, va păși pe calea obiectivității (Aprobare vie.)

Vorbitorul acceptează propunerea comisiunii în presupunere, că referentul va interpreta egala îndreptățire ca și vorbitorul, și că nu va voi să dîcă, că evreii n'au față cu statul și cu societatea nici un fel de datorințe și că n'au lipsă de nici un fel de reforme după starea lor de ați.

(Va urma.)

Apel!

Subsemnatul comitet își permite, a apela din nou la onor. public român, pentru spriginirea „Reuniunii femeilor române din Sibiu” într'u realizarea scopului ei, de a înființa în Sibiu: **Un institut român de creștere pentru fete**, împreună cu internat și întocmit așa, ca el să poată corespunde tuturor intereselor de educațiune ale familiilor române din ori care parte a țării.

Pre cât de grea este problema, ce și-a propus reuniunea noastră, pre atât de simțită și de urgentă este realizarea ei.

Activitatea reuniunii însă trebuie să tindă în prima linie la crearea fondului necesar.

Înoim deci prin aceasta apelul nostru din Octomvre 1881. cătră toate femeile și cătră toți bărbații români, cari poartă în inima lor viul interes al progresului românesc; cerându-le concursul la urmărire scopului reuniunii noastre de interes general și rugându-i, a contribui la crearea fondului reuniunii prin înscrierea de membrii, cum și după împregiurări prin celelalte mijloace indicate în §. 7 al statutelor reuniunii de următorul cuprins:

„§. 7. Fondul reuniunii se formează:

- din contribuțiile membrilor reuniunii de toate categoriile;
- din veniturile petrecerilor, concertelor, prelegerilor, so riturilor și esposițiunilor ce se vor aranga în favoarea reuniunii;
- din ereditățile, legatele și donurile ce i se vor face;
- din colecte ce se vor întreprinde în favoarea ei.

Statutele reuniunii și formulare de declarațiuni pentru înscriere de membrii se găsesc pe la colectanții reuniunii din ținuturi, și la cerere se trimit dela, comitet ori unde prin postă franco.

Contribuirile cum și corespondențele în afacerea reuniunii sunt a se adresa: „Comitetului reuniunii femeilor române din Sibiu” (Nagy-Szeben).

Persoanele, care ar binevoi a se însărcina ca colectanți ai reuniunii, sunt rugate a ne încunoscînța.

Sibiu, 7 Februaru 1883.

Comitetul reuniunii femeilor române din Sibiu.

Maria Cosma m. p.,
președintă.

V. Roman m. p.,
secretar.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman”.

Mehadia, în Februaru. Regimentele confiniarie, germano-banatic Nr. 12, romano-banatic Nr. 13, și sêrb-banatic Nr. 14, abia de un deceniu s'au „civilizat”. Regimentul romano-banatic, adevă comitatul Severinului, precum îl arată numele, e locuit de români; el are preste 100 comune rurale și o populațiune preste 100,000 locuitori.

Acest popor încă din vechime trăiesce ca în timpurile patriarcale, adevă în comuniune familiară; averea lor se numescă avere comunională carea se cuprinde în următoarele: fie-care familiă își are capul ei, și toți ceilalți membri sunt subordinați capului

Amară era soartea acelor membrii, cari nu se supuneau capului familiei, dar și acesta era supus la strictă dare de seamă pentru toate afacerile sale în ceea ce privea creșterea familiei și manipularea cu averea comună, carea consta la fie-care familie din casă, fond de casă și curte, precum și din oarecare cantitate de pământ, mai mult sau mai puțin cultivabil, care toate se țineau și cultivau sub auspicele și dispusețiunea capului membrilor comuniunei în comput.

Computul venitelor, îl purta capul.

Schimbarea s'au permutarea realităților se făcea cu învoirea tuturor membrilor îndreptății, cu apro-

sa era o adevărată muncă, ce nu-i permitea a omite împregiurarea cea mai minimă și când vorbea de sine însuși el nu-și putea închipui că ar estista cineva care să nu l asculte.

Margareta, știind povestea acestui eveniment de rost, nu mai pută asculta și conversa încet cu domnișoara Potin. Resultatul acestei scurte conferențe, observate foarte bine de Cristiano, se făcū îndată vădūt. Buna Potin prinse în sbor momentul, în care sfêrșise bêtărânu narățiunea sa și îl făcū să între într'alta, rugându l cu o sinceritate vicleană, să-i esplice un paragraf, ce ea pretindea a nu l pricepe, în ultimul său op.

Cristiano admiră geniul inventiv al femeiei, vèdënd cu câtă căldură se adênci savantul în discușiunea sa cu guvernanta, precând ochii Margaretei diceau evident cătră tinêrul june;

— Mult doresc să vorbesc cu Dta!

El nu așteptă traducerea acestei mimici în cuvinte și o urmă la celalalt capăt a micului semicielu unde ea se aședă pe o laviță, precând el, stând cu atitudine respectuoasă în picioare, o scuti abil de privirile trecătorilor.

(Va urma.)

barea autorității militare superioare; vinderea și cumpărarea realităților imobile, precum trecerea membrilor singuratici dela o familie la alta, se făcea cu mari greutate.

Sub sistemul militar omnipotent relațiile și legătura comună s'a ținut cu o strictețea carea adeseori ajungea la extremități.

Relațiile și legătura aceasta comună cu o guvernare ca cea sus arătată, au putut trece de justificată înainte de „civilizațiune“, respective atunci, când toți membrii capabili de arme au trebuit se servească un șir lung de ani neîntrerupt în statul militar; ba când interesele înaltei case domnitoare aduceau cu sine, ei erau transportați afară din confinii în provincii depărtate și țeri străine, — atunci se vede a fi fost aceasta foarte necesar și folositor.

În legătură cu „civilizarea“ au trebuit să se schimbe și aceasta.

„Civilizarea“ are destinațiunea a scoate poporul de sub domnia absolutistică și arbitrară militară, și al face egal în toate drepturile constituționale ale patriei — cu celelalte popoare.

Astfel se creă un articol de lege, XXIX din 1873, carele face posibilă disolvarea comuniunii familiare și de avere, și dă fie cărei familii libera exercitare de drept.

Cu toate acestea legea aceasta de vre-o 10 paragrafi mai esențiali atât e de imperfectă încât aplicarea e va ave cele mai triste urmări pentru popor.

* * *

Înainte de a intra în analiza acestei legi, să vedem unele liniamente cari caracterizează pe poporul din fostul regiment romano-banatic Nr. 13, în ceea ce privește vitalitatea lui, economia și cultura.

Acest popor trăind în sistema militară, de sine se înțelege, n'au putut ave școli civile superioare ci a avut școli civile și militare elementare. Cele dintâiu le cerceta tinerimea preste tot, eară cele militare aceia cari se pregăteau la gradurile statului militar; poporul însă rămânea popor, abia inițiat în parte în citire și scriere. Mai departe nu permitea sistema.

Ceea ce privește însă vitalitatea acestui popor este de admirat.

Scriitorii stăini, cari cutrieră țările și studiază cu atențiune moravurile, economia și modul de viață al popoarelor, se vede că n'au călcat acest pământ ca se studieze pe poporul român care locuiesce pe el, căci altcum ei ar fi trebuit se mărturisesc despre români; sau dacă au și vădut bine acest popor au tăcut ca nu cumva se dăcă despre român ceva bine.

Cu privire la structura fizică și la fisionomie, sunt oameni frumoși, întregi și sănătoși, cu o căutătură serioasă pătrunzătoare, se poate observa din fața și toată ținuta lor urmele sistemii militare. — E un popor loial supus, în cultură (?) întrece pe românul din Ardeal în multe privințe.

În economie sunt de admirat; toată ziua lucră la câmp cu mic cu mare fără diferență de secs ba femeile dela natură robuste și bine formate, — poartă copilașii sugători în spate în corfă și nici când în brațe.

Cu băiatul în spate, cu iustrumentele de lucru în mână, pleacă de noapte la câmp, sau mai bine dis pe coastă, unde ajungând nn-l pune jos, ci cu el în spate sapă toată ziua, fie pe șes fie pe deal, și e lucru admirabil tenacitatea lor, dar esplicația

e foarte rațională, căci deoparte băiatul mișcat în continuu doarme ca legănat, și mama și poate vedă de lucru numai foamea il mai deșteaptă din când în când, — eară de altă parte el zace drept întins pe spate în coșariță, carea e tocmai de mărimea copilului, și așa crește frumos. De aceea nici nu se ved pe aici oameni defectuoși.

Fiind că toată provincia e muntoasă, ocupațiunea de căpetenie este aici viea. Locuitorii lucră la vie pe dealuri și pe coaste înalte, produc vin mult și bun, mai tot roșu închis. Eară unde locul și clima nu favorează economia aceasta, acolo se ocupă cu economia vitelor, mai expres cu oieritul, bunăoară ca mărginenii din giurul Sibiului, — și produc brânză foarte bună, așa d. e. brânza de Cornevea (o comună română) este renumită. Vitele lor cornute sunt de soiul celor din munții apuseni ai Transilvaniei.

În moravuri sunt de un temperament choleric-sanguinic, cu tradițiuni străvechi române; petrecerile lor principale și publice sunt „nedeele“, ca ale românilor din Zarand pe Crișul alb. Orașe cu piațe publice au Caransebeșul, Bozoviciul, Mehadia și Orșova (în limba vulgară Rusiavă). Cest din urmă cu port însemnat la Dunăre, punct de meșină al Ungariei, României și Serbiei. Aci se întâlnesc și de și cu germani, unguri serbi, bulgari, greci. etc. — jidanii încă nn fac excepțiune.

Tot ce e rău, este împregiurarea, că în o casă sau cuartir locuiesc mai multe familii. Așa d. e. tata cu mama, fii căsătoriți cu soțiile lor, sau mai mulți frați toți cu familia. Aceasta este isvorul multor neînțelegeri între familii. Acest rău îl simt pe deplin familiile, de aceea și stăruiesc a se despărți de comunitatea familiară.

Aci trebuie se intrevină apoi citatul articol de lege XXIX din 1873.

(Va urma)

Sciri telegrafice.

London, 6 Februarie Aménarea conferenței dunărene a făcut aci o impresiune nefavorabilă. Aici domnesce părerea, că conferența se va desvolta într'o controversă între Englitera și Rusia în privința cestiunei Chiliei. Asupra sfârșitului controversii nu cutează nimenea a pređice rezultate favorabile. Cestiunea regulării porții de fer nu va veni înainte conferenței.

Paris, 7 Februarie. „Journal des Debats“, vorbind de conferența dunăreană din Londra, ăice, că arangeamentul între Austro-Ungaria și Rusia poate că încă nu e acceptat în Berlin și aceasta e cauza că conferența s'a amănat. Numita foaie glosează în treacăt și primirea demonstrativ amicabilă a lui Corageorgevici din partea principelui muntenegrean, care este cu deosebire sensațională, de oare ce Austro-Ungaria protege pe Obrenovici.

Cannes, 7 Februarie. Gladstone a plecat la Nizza.

Paris, 7 Februarie. Generalul Charette (ultramontan) a plecat la contele Chambord în Goriția. Să ăice, că „Roy“ va publica un manifest.

Varietăți.

*(Dare de seamă) despre rezultatul petrecerei „pompiierilor voluntari din Seliște“ aranjată pre 3 Februarie în favorul fondului acestei tinere reuniuni. Venitul total a fost de 148 fl. 25 cr., spese 53 fl. 33 cr., venit curat 94 fl. 92 cr.

Preste prețul intrării au solvit: Dșoara Ana P. Récuciu 1 fl., Dna Ana Dtru Roman 5 fl., Alecsandru Leb 9 fl., Michael Theil locot.-colon. 1 fl., Stan Vêlc 5 fl., Bucur Comșa 4 fl., Visarion Roman 2 fl.,

Ilariu Muciu Ureche 2 fl., Ioan G. Popp 2 fl., Nicolae Maneguț 2 fl., Ioan Popa 1 fl., Ioan Zacharia 1 fl., Nicolae Henț 1 fl., Ioan Rebeaga 1 fl., Petru Indrieș 1 fl., Ioan Popoviciu 1 fl., Ioan Muntean 1 fl., Bucur Lupea 1 fl., Stan Herța 1 fl., Nicolae I. Dădărlat 1 fl., Constantin Bailă 60 cr. La olaltă 43 fl. 60 cr.

Tuturor acestor marinimoși contribuitoari să aduce prin aceasta cea mai adâncă mulțămită.

Săliște în 5 Februarie 1883.

Comitetul arangiator.

*(Maghiari și mongoli) Dl. King, secretarul actual al ambasadei chineze din Viena, a făcut o descoperire interesantă etnografică la balul de curte din urmă. El a aflat că portul național al maghiarilor puțin se deosebește de cel al mongolilor. Așa mongolii poartă și ađi, ca și chinezii pëlării care cei din urmă le împodobesc cu pene de cocoși, pe când mongolii și chinezii de frunte pun pene de păun în pelerii. Și atila se găsesce la mongoli și la chinezi și ambasadorul chinez Li-Fong-Pao poartă un astfel de veșmânt cu înșinorătură bogată. Durere că dl King a uitat mongoleasca mai de tot și nu scie cum numesc compatrioții sei pëléria și atila. Își aduce însă aminte că mongolesce cartea se cheamă „Bok“, un cuvânt pe care mongolii a bună seamă l-au împrumutat în suta a treisprădecea din Germania. Maghiarii sunt ađi numiți de mongoli Mad-ja; dealtă parte cronicile cele vechi a le mongolilor amintesc de o seminție Hong (locuitori ai pustiei) carii au emigrat spre apus. De bună seamă aceștia vor fi Hungarii.

*(Defraudatiune.) Dela Panciova se telegrafează, că, Carol Koller, funcționar postal de a colo, a defraudat spre paguba erariului 2000 fl. și că fu arestat în Belgrad și dat pe mâna justiției.

*(Bacșiș.) De mai multă vreme este alarmată presa din Viena și Budapesta de vestea despre un bacșiș ce avea s'el primească un deputat al senatului imperial și primar cetățenesc în Galiția, cu numele Kaminski, dela întreprindătorul călei ferate transversale. Bacșișul era să fie de suma bagatelă de 625,500 fl.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 9. Februarie n. 1883.

Table with 2 columns: Viena, B-pesta. Rows include Renta de aur ung. de 6%, Renta de aur ung. de 4%, R-mta ung. de hârtie, Imprumul drumurilor de fer ung., I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung., II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung., Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient ung., Obligatiuni ung. de rescumpărarea pământului, Obligatiuni ung. cu clausulă de sorțire, Obligatiuni urbariale temeșane, Obligatiuni urb. temeș. cu clausulă de sorțire, Obligatiuni urbariale transilvane, Obligatiuni urbariale croato-slavonice, Obligatiuni ung. de rescumpărarea decimei de vin, Sorți unguresci cu premii, Sorți de regularea Tisei, Datorie de stat austriacă în hârtie, Datorie de stat austr. în argint, Renta de aur austriacă, Sorți de stat dela 1860, Acțiuni de bancă austro-ung., Acțiuni de bancă de credit ung., Acțiuni de credit austr., London (pe polița de trei luni), Serisuri fonciari ale institutului „Albina“, Galbin, Napoleon, 100 marce nemțesci.

Nr. 226/1882

[347] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului preoțesc în vacanta parochiă română gr. or. Rogojel din protopresbiteratul Clujului, se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare a acestuia.

Venitul preoțesc din toate în bani computat și satorit de cătră comitetul parochial este de 365 fl. și anume:

- 1. Casa parochială cu patru chilii 100 fl.
2. Posesia bisericeii, din carea trage venit preotul, este arătoriu 3 jugere 1598 □ orgii, grădina 1 jug. 593 □. Pășunea 7 jug. 308 □, venitul din această posesiă s'a computat la preot cu fl. 56. 76 cr.
3. Botezul, 25 casuri în an per 25 cr. fl. 6. 25 cr.
4. Venitul preoțesc la Botezul Domnului 2 fl.
5. Înarmorântarea la om mare și mic respective pentru prochodul mare,

la un cas 2 fl. 50 cr. ear' pentru prochodul mic 80 cr. în sumă fl. 33. 6 cr.

6. Pentru cununie anuatim 3 casuri cu 2 fl. 50 cr. în sumă fl. 7. 50 cr.

7. Birul preoțesc dela 75 familii în naturale, dela o familie o metretă grâu sau cucuruz sau orz merța 1 fl. 60 cr. în sumă fl. 119.

8. Lucru cu palma dela 37 familii, o și cu coasa, ear' dela 38 familii o și cu secerea fl. 21.

9. Venitul din pădure după sesia bisericeii pentru preot fl. 20.

Suma totală a venitului preoțesc anuatim este 365 fl.

Concurenții la acest post preoțesc sunt pofțiți a subșterne la subscrisul petițiunile lor instruite pe basa Statutului organic și a Regulamentului provisoriu congresuale din 1878.

Cluj, 30 Decemvre 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial.

V. Roșescu m. p., protopresbiter român gr. or.

Nr. 5787 1882 civ.

[346] 3-3

Publicațiune.

Pentru pregătirea lucrărilor prealabile în cauza de regularea proprietății privitoare la comasarea hotarului și la separarea pășunii Cucerdei române cu deosebire la regularea inginerilor operatori, și la preliminarea speselor se ficează ziua de 29 Martie 1883 la 9 oare înainte de ameađi în locuința judelui comunal din Cucerdea română, pe când toți cei interesați sunt avisați cu aceea că absentarea părților nu împedecă pertratarea.

Elisabetopole în 26 Ianuarie 1883.

Dela tribunalul reg.

Káplány. jude esmis

Nr. 533 1883 civ.

[345] 3-3

Publicațiune.

Se aduce la eunoscință publică din partea tribunalului reg. că notariul public din Sibiu, Gabriil Zăgoni, își deschide la

1 Februarie 1883 cancelaria sa de notariu public în Sibiu.

Din ședința tribunalului reg. ținută la 24 Ianuarie în Sibiu.

Nr. 392 1882 civ.

[344] 3-3

Publicațiune.

Ficsându-se, la rugarea contelui Bela Vass în privința concesiunei comasării generale a hotarului Sucutardului, ziua de pertratate în fața locului Sucutard pe 22 Martie 1883 la 10 oare înainte de ameađi se învătă părțile interesate a se presenta la ziua ficsată în persoană sau prin plenipotențiaii lor, cu observarea, că absentarea unei sau altei părți se va considera, ca și când ar consimți cu comasarea, și că rugarea pentru concesiunea comasării stă în voie ori căruia a o vedă la tribunalul subscris și la primăria comunală.

Din ședința tribunalului reg. diu Dej ținută la 31 Ianuarie 1883.